

De niet grondgebonden landbouw

0. In een agro-ecologische praktijk is de directe link met een vitale bodem één van de belangrijkste elementen voor het bekomen van een veerkrachtig model. Het verder werken met deze visie en de daaraan gelinkte praktijk heeft dus vooral zin in die context. De principes kunnen uiteraard ook inspirerend werken voor de niet grondgebonden landbouw. Toch is het volgens ons niet het goede concept om rond niet grondgebonden landbouw te werken. Daarmee willen we niet zeggen dat de niet grondgebonden landbouw niet waardevol of interessant kan zijn. Integendeel, er ontstonden de voorbije jaren heel wat innovatieve projecten met vaak boeiende nieuwe ondernemingsmodellen. In een transitie is het belangrijk dat nieuwe modellen zich vrij kunnen ontwikkelen en er zo nieuwe ervaringen en kennis opgedaan kan worden. Om de niet grondgebonden projecten ten volle naar waarde te schatten zal daarom misschien net iets meer tijd nodig zijn dan bij de grondgebonden landbouw, die al op een lange traditie en praktijk kan terugblikken.
1. Zoals bij de grondgebonden landbouw moeten ook hier wel duidelijke criteria voorhanden zijn om te beslissen of er al dan niet publieke middelen ingezet worden. De duurzaamheidsprincipes zijn een goede leidraad om te beoordelen in welke mate een niet grondgebonden voedselproductie een coherente praktijk kan ontwikkelen. Concreet kan er bijvoorbeeld gekeken worden naar de substraten die gebruikt worden, hoe efficiënt energie- en watersysteem georganiseerd worden en hoe in het algemeen maximaal gebruikt wordt gemaakt van het metabolisme van de stad.
2. Een verdere uitweiding over alle bestaande en nog mogelijk denkbare niet grondgebonden voedselmodellen zou ons hier te ver leiden. De duurzaamheidsprincipes lijken op dit moment voldoende om hier mee aan de slag te gaan en ook mee op te nemen in het referentieel dat zowel voor de grondgebonden als de niet grondgebonden landbouw verder zal ontwikkeld worden. Toch willen we ook hier een zeker realisme vragen. De productiecapaciteit van niet grondgebonden modellen volgens duurzame principes, zal in vergelijking met de productie volgens agro-ecologisch grondgebonden modellen minimaal zijn. Zij kunnen interessante niches vormen die zo de veerkracht van de stad mee kunnen versterken, maar in de bredere voedselpolitiek moet hun potentiële impact ook niet overschat worden. Innovatie is goed en belangrijk, maar het scheidt ook beelden en verwachtingen die soms buiten proportie zijn.

Op dit punt ronden we deze tekst, die het debat rond de agro-ecologische visie en praktijk van voedselproductie in de context van de Good Food strategie mee wil voeren, af. De werkgroep zal deze verder bespreken en de speerpunten van deze visie naar een meer gebalde vorm brengen. De volgende stap is het verder uitwerken van een lijst van criteria (referentieel) waarmee de verschillende administraties en ondersteunende organisaties aan de slag kunnen.